

AUGUSTEYNS, Leo, liberaal volksvertegenwoordiger, activist, publicist en uitgever (Antwerpen 25 mei 1870 - Antwerpen 15 december 1945).

Augusteyns kwam uit de volksklasse. Werd in 1905 lid van de Liberale Volkspartij van Antwerpen. Was eerst gemeenteambtenaar te Antwerpen, daarna liberaal volksvertegenwoordiger voor Antwerpen van 1906 tot 1919.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog gematigd activist: hij eiste herstel van de soevereine staat België met taalgelijkheid en wilde niet verder gaan dan bestuurlijke scheiding. Reeds in 1907 lid van de tweede Hoogeschoolcommissie, werd hij in 1916 voorzitter van de Bond tot bevordering van de Vlaamsche Hoogeschool. Op dat ogenblik was hij ook ondervoorzitter van het Algemeen Nederlands Verbond, Afdeling Antwerpen. Eind 1916-begin 1917 stichtte hij de liberale vereniging Voor Vrede en Vrij Vlaanderen. Na zijn ontslag wegens Duitsgezindheid als secretaris van het filantropisch Antwerpsch Noenmaal, dat hij zelf gesticht had, maakte hij zich verdienstelijk in de organisatie Volksopbeuring. Hij weigerde steeds zich aan te sluiten bij de Raad van Vlaanderen – volgens hem een groep op macht beluste lieden. Omstreeks september 1917 nam hij ontslag uit de Liberale Volkspartij. In december 1917 werd hij benoemd in de raad van beheer van het Koninklijk Vlaams Conservatorium te Antwerpen, en in mei 1918 in de raad van beheer van het Hooger Handelsgesticht te Antwerpen. In 1919 werd hij wegens verklikking tot drie jaar gevangenisstraf en 500 F boete veroordeeld. In de raad van beheer

van het conservatorium was hij opgetreden tegen de anti-Vlaamse actie van sommige leden, dit op grond van de statuten, die verboden binnen het conservatorium aan politiek te doen. Zijn protestbrief kwam in handen van de bezetter, die ingreep. Dit werd hem verweten.

In 1926 stichtte hij de uitgeverij De Noorderklok, die verscheidene brochures uitgaf over de V.B., onder andere over Borms. Hij was lid van de Antwerpse Frontpartij. In 1934 was hier onenigheid ontstaan tussen twee groepen: de ene, onder leiding van J. Timmermans, wilde aansluiting bij het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV), de andere groep, waaronder Augusteyns, verzette zich tegen eerstbedoelde groep, die volgens hen te fascistisch was. Timmermans kreeg een groot deel van de Frontpartij op zijn hand en sloot zich aan bij het VNV. Augusteyns scheidde zich eveneens af van de Frontpartij en stichtte het Vlaamsch Blok voor Zelfbestuur en Democratie, of Het Federalistische Volksfront, dat België federalistisch wilde organiseren en de strijd tegen het fascisme aanbinden. Dit bracht in Antwerpen een versnippering van het Vlaams-nationalisme met zich mee.

WERKEN: *Lezing. Aan de leden van de Liberale Volkspartij en Help U Zelve* (1917); - *Borms* (1927).

LITERATUUR: P. Fredericq, *Schets eener geschiedenis der Vlaamsche Beweging*, III (1908); - M. Basse, *De Vlaamsche Beweging van 1905 tot 1930*, 2 dln. (1930-'33); - A.L. Faingnaert, *Verraad of zelfverdediging?* (1932); - H.J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914/1939*, 4 dln. (1969); - P. van Molle, *Het Belgisch Parlement - Le Parlement belge 1894-1969* (1969); - A.W. Willemsen, *Het Vlaams-nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940* (1969, tweede uitgave).

ANNE BAEYENS